

Driekoningen jaar C

Mt. 2, 1-12

Het is opvallend hoe de Evangelieën die gaan over de kinderjaren van Jezus dikwijls al verwijzingen bevatten naar gedachten, situaties of problemen die zich in zijn latere leven zullen voordoen. Zo horen we in het Evangelie op het feest van de H. Familie hoe de 12-jarige Jezus al helemaal doordrongen was van wat in zijn volwassen leven de grote drijfveer zou zijn: de wil te doen van zijn Vader. De snode plannen van Herodes om met Jezus af te rekenen bij zijn geboorte is een voorafspiegeling van de intriges waar de volwassen Jezus mee te maken zal hebben tijdens zijn openbaar leven. Die samenzweringen zullen uiteindelijk leiden tot zijn dood op het kruis, waarmee de oorspronkelijke bedoeling van Herodes uit het Kerstverhaal verwezenlijkt wordt.

Ook in het bezoek van de wijzen uit het Oosten gaat zo een verwijzing schuil. Wie zijn die bezoekers uit een afgelegen land? Voor de joden zijn het in de eerste plaats vreemdelingen en die staan bij hen niet op een goed blaadje. Het zijn bovendien ook nog eens heidenen, wat hun situatie alleen maar verergert. Voor de joden betekent dat immers dat ze “onzuiver” zijn en dus te mijden.

Het zijn deze vreemdelingen en heidenen die blijkbaar gevoelig zijn voor een teken aan de hemel en die hun huis en have verlaten om op zoek te gaan naar dat pasgeboren Kind. Daarmee maakt de evangelist aan de joden duidelijk dat de Messias niet alleen voor hen gekomen is, maar voor alle volkeren, zonder onderscheid of zonder enige discriminatie. Dat uitwissen van grenzen die door mensen getrokken zijn, zal één van de belangrijkste kenmerken zijn van Jezus' prediking en gedragingen als volwassen man.

Het beeld dat vandaag van die heidense bezoekers wordt opgehangen is ook veel gunstiger dan dat van de joden, hun hogepriester en Schriftgeleerden. Ondanks het feit dat die nu weten dat de Messias geboren is en ook weten waar dat plaats vond, ondernemen zij niets om Hem te gaan zoeken, laat staan Hem te huldigen. Voor die heidense wijzen daarentegen was een vaag teken aan de hemel al genoeg om te beginnen aan een zoektocht waarvan de afloop onzeker was.

De priesters en Schriftgeleerden wisten heel goed wat Herodes van plan was toen hij te weten kwam waar de nieuwe koning der joden zich bevond. Maar ze steken geen vinger uit om zijn plannen te dwarsbomen. Daardoor maken ze zich medeplichtig aan de kindermoord. De wijzen van hun kant weigeren elke medewerking met Herodes.

Dit stukje uit het Evangelie grijpt al vooruit op twee thema's die een belangrijke plaats innemen in de leer en het leven van Jezus. Het contrast tussen het positieve beeld van de heidenen en de negatieve voorstelling van de joodse geleerden vinden we terug in alle keren dat Jezus merkt dat het geloof van Samaritanen en niet-joden groter is dan dat van zijn eigen volk. Over de heidense honderdman zullen we Hem later horen zeggen: “Bij niemand in Israël heb Ik een zo groot geloof gevonden.” Hij prijst ook het grote geloof van een Kananese vrouw en van

een Samaritaanse melaatse. En het Evangelie maakt vandaag ook duidelijk dat de figuur van Jezus vanaf zijn geboorte dwingt tot het maken van keuzes: voor of tegen.

Het teken dat wij van God krijgen om wat dichterbij Hem te komen zal waarschijnlijk geen ster zijn, maar dat wil niet zeggen dat het niet meer gebeurt. Het kan een ontmoeting zijn met een merkwaardige persoon, een ernstige ziekte, de aanblik van het lijden van medemensen, een blij gebeuren of een treffende passage in een boek. Noem het de moderne sterren uit het Evangelie van vandaag waarvan God hoopt dat ze ons op zijn spoor zullen zetten. En ook het tweede grote thema is waar: ook wij moeten nog altijd en voortdurend kiezen tussen goed en kwaad, tussen luisteren naar Gods gefluister of de lokroep van de wereld. Het Evangelie van vandaag heeft dus nog niets aan actualiteit ingeboet. Amen.

Johan Goris, pastoor